

ELD v praksi

6. 12. 2018

Konec novembra smo se udeležili dvodnevnega seminarja »The Environmental Liability directive (ELD) in Practice« (ELD v praksi), ki ga je v Bruslju organizirala Academy of European Law (Akademija za evropsko pravo).

Seminarja so se udeležili strokovnjaki s področja okoljske odgovornosti iz različnih držav članic EU. Govorci so predstavili ključne izzive, ki jih prinaša Direktiva o okoljski odgovornosti, nacionalne izkušnje in priložnosti za izboljšave. Osredotočili so se predvsem na definiranje okoljske škode, izbiro in izvajanje ustreznih preventivnih in sanacijskih ukrepov ter uporabo finančnih mehanizmov za kritje obveznosti po direktivi.

Drugi dan srečanja smo imeli priložnost predstaviti tudi projekt ECoLex Life in razširili njegov doseg tudi izven meja Slovenije. Poleg ključnih ciljev in rezultatov projekta smo izpostavili izzive in pomanjkljivosti pri implementaciji Direktive o okoljski odgovornosti v Sloveniji, ki smo jih zaznali tekom izvajanja projekta. Podali pa smo tudi nekaj idej, kako bi lahko stanje še izboljšali. O priložnostih, spremembah in prizadevanjih za izboljšanje implementacije Direktive o okoljski odgovornosti bomo govorili tudi na zadnji letošnji delavnici, [13. decembra, v Ljubljani](#).

Sodelovanje na seminarju smo izkoristili tudi za srečanje s predstavnikom nemškega zavarovalnega združenja (GDV), s katerim smo govorili o orodju za oceno tveganj ZÜRS, ki ga v Nemčiji uporabljajo pri oblikovanju zavarovalnih polic za zavarovanje okoljske odgovornosti. Za takšno zavarovanje se v Nemčiji pogosto odločijo tudi mala podjetja (npr. frizerski saloni), pri čemer pa je zavarovanje okoljske odgovornosti za njih največkrat vključeno kar v zavarovanje civilne odškodninske odgovornosti.

Sestali smo se tudi s predstavniki zavarovalniškega sektorja s Poljske in Italije, kjer je prav tako že dlje časa na voljo posebno zavarovanje okoljske odgovornosti.

Predstavnika škotske agencije za okolje (SEPA) in britanskega oddelka za varstvo okolja (DEFRA) sta nam osvetlila postopek izdaje in ohranitve okoljevarstvenih dovoljenj na Škotskem in v Angliji, kjer je predpisan tudi letni prispevek za ohranjanje dovoljenja. Subjekti, ki kršijo predpise, morajo plačevati večji prispevek, lahko pa se jim določi tudi strožje dovoljenje, ki je dražje in bolj kontrolirano. V primeru, da želi subjekt prenehati z aktivnostmi, mora prav tako plačati »fee for surrender the permit«. S takšnim sistemom je mogoče financirati tudi boljši sistem kontrole.

Primerjali smo tudi postopke in orodja s področja okoljske odgovornosti. Ugotovili smo, da orodje OPRA, ki so ga uporabljali za oceno tveganj za nastanek okoljske škode, ni več v uporabi, ker je bilo preveč komplicirano in da so sedaj uporabljajo poenostavljen postopek. Novo orodje, ki je na voljo v Veliki Britaniji, pa se imenuje DREAM (Dynamic regulatory effort assessment model). Britanci so nas prehiteli tudi pri oblikovanju vloge za prijavo okoljske škode, ki v Sloveniji na žalost še ni na voljo, prav tako pa tudi s podrobnejšo ureditvijo sodelovanja pristojnih organov.

Na seminarju smo srečali tudi svetovalca Evropske komisije, gospoda Hansa Lopatto, ki je bil tudi eden izmed glavnih govorcev na naši [Mednarodni konferenci o okoljski odgovornosti](#) v Ljubljani, maja 2018. Izrazil je interes za obisk in udeležbo na specializiranem izobraževanju o Direktivi o okoljski odgovornosti, ki ga organiziramo v januarju 2019. Veseli nas zanimanje, ki ga Evropska komisija izkazuje za projekt EcoLex Life.

Zanimivosti iz držav članic

Izvedeli smo, da na Poljskem tudi zavarovalnice ozaveščajo gospodarske subjekte glede tveganj za nastanek okoljske škode in pomembnosti zavarovanja. Na Poljskem ima zavarovanje okoljske odgovornosti po grobi subjektivni oceni strokovnjakinje z zavarovalnega sektorja urejeno okoli 5% gospodarskih subjektov.

V Grčiji imajo odprtih kar 82 ELD primerov (tj. primer okoljske škode kot jo definira Direktiva o okoljski odgovornosti). 21 primerov trenutno preiskujejo in preverjajo, ali gre za ELD primere, 26 pa jih je že zaključenih. Na nacionalni ravni je za obravnavo ELD primerov odgovorno Ministrstvo za okolje in energijo, na regionalni ravni pa kar 13 decentraliziranih organov (Committees for ELD).

V sosednji Italiji ena od zavarovalnic razmišlja tudi o uvedbi posebnega certifikata, ki bi ga prejeli produkti, ki manj obremenjujejo okolje oziroma predstavljajo manjše tveganje za okolje. Hkrati bi tak certifikat lahko predstavljal tudi pomembno konkurenčno prednost, saj bi potrošnike informiral in jim dal možnost izbire. S pridobljenim certifikatom bi bila subjektu dana tudi ugodnost pri ureditvi zavarovanja okoljske odgovornosti.

Zavarovanje okoljske odgovornosti je obvezno v 8 državah članicah EU (Bolgarija, Češka, Grčija, Madžarska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Španija). Večina držav članic ima še vedno prostovoljno shemo zavarovanja okoljske odgovornosti.

